

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
และเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ

The Development of a Supplementary Course in the Learning Area
of Occupations and Technology Entitled “Bamboo Weaving”
for Grade 5th Students at Watdankururadautid School

วันวิสาข์ ชาญณรงค์^{1*} และอารีย์ ปริดีกุล²

Wanwisa Channarong^{1*}, and Aree Preedeekun²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรที่สร้างขึ้น ดังนี้ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม (2) เปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม (2) คู่มือการใช้หลักสูตร และ (3) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบไปด้วย (1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (2) แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้เวลาในการวิจัย 20 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก คู่มือการใช้หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจต่อ

กิจกรรมการเรียนการสอน

¹ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

*Corresponding author; email: onlyone2523@hotmail.com

Abstract

The objective of this research were to construct and find the efficiency of the development of a supplementary course in the learning area of occupations and technology entitled “Bamboo Weaving” for grade 5th students and implement a supplementary course as follows (1) to compare the achievement of academic with 75 percent of defined criteria (2) to compare the skills of practiced with 75 percent of defined criteria and (3) to study students’ satisfaction toward learning by a supplementary course.

The sample were 12 grade 5th students of Watdankururadautid School. The research instruments include (1) lesson course (2) lesson course manual (3) lesson plans. The method to collect the data of this research includes (1) the achievement test in academic (2) the skills of practice test and (3) questionnaires on satisfaction with 20 lesson plans on theory and practice. The data were analyzed by the supplementary course approach 20 hours. The analyzing statistic was percentages, mean and standard deviation.

The result of this research found that the supplementary course in the learning area of occupations and technology entitled “Bamboo Weaving” was suitable highly positive. The lesson course manual and lesson plans were suitable high positive. The achievement of academic with the specified criteria by calculating the statistics show that the average higher than 75 percent of significant, the skills of practicing with the specified criteria by calculating the statistics show that the average higher than 75 percent of significant and students were satisfaction in supplementary course on high positive.

Keywords: Supplementary course curriculum, Achievement test, The skills of practice, Satisfaction with teaching activities

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของคนไทยเปลี่ยนจากรูปแบบที่เรียบง่ายสู่ความทันสมัยมากขึ้น จึงทำให้การจัดระบบการศึกษามีความจำเป็นและต้องเข้ามามีบทบาทเพื่อการพัฒนาคนให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม การจัดวางรากฐานที่ดีของหลักสูตรการศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนวิธีคิดโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำในสถานการณ์การจัดการเรียนรู้ต่างๆ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกฝนสติปัญญา ทักษะกระบวนการ ส่งเสริมการคิดและความต้องการของนักเรียนและให้สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาจึงอยู่ที่การวางรากฐานที่มีคุณภาพของหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งกำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่รวมมวลประสบการณ์ให้กับนักเรียน สอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี

(2543: 10-11) การศึกษาได้ให้ความสำคัญและมีบทบาทต่อการพัฒนาคน พัฒนาสังคม พัฒนาประเทศ โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างมีสติ โดยมีจุดเน้นที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้และได้เปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาโดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความพร้อมและจุดเน้นของสถานศึกษาอีกทั้งปรับกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และหลักเกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับและเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นในการช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข มุ่งพัฒนานักเรียนแบบ องค์กรวมมีสาระการเรียนรู้ 4 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว สาระที่ 2 การออกแบบและเทคโนโลยี สาระที่ 3 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสาระที่ 4 การอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 204-205) โดยผ่านกระบวนการการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

จากจุดเน้นของหลักสูตรแกนกลางและสภาพปัญหาการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันนั้นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองและให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้ ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงการทำอาชีพในท้องถิ่นที่ปัจจุบันพบเห็นได้น้อยลงและด้วยมีความต้องการสืบสานอาชีพการจักสานไม้ไผ่ซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดให้กับนักเรียน จึงได้นำความรู้การจักสานซึ่งเป็นงานหัตถกรรมของคนในชนบทที่ถือว่า เป็นเอกลักษณ์ด้านงานฝีมือของคนไทยมาแต่โบราณ ซึ่งปัจจุบันการจักสานตามท้องถิ่นมีให้เห็น เหลือน้อยลงอันเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยที่เข้าสู่ความเจริญ ความทันสมัย ทั้งในด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร เศรษฐกิจและสังคมขาดการสืบทอดความรู้ทางภูมิปัญญาเพราะคนรุ่นใหม่ไม่ได้รับ การถ่ายทอดความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้คนรุ่นใหม่ไม่รู้จักคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ไม่เคยแม้กระทั่งได้รู้ได้เห็นว่าวัสดุที่มีในชุมชนนั้นสามารถนำมาสร้างประโยชน์อะไรได้บ้าง ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่า ลูกไม่สืบสานอาชีพ พ่อแม่ คนรุ่นใหม่เข้ากับชุมชนไม่สนิท วัฒนธรรม ภูมิธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงถูกละเลยทอดทิ้งจนค่อยๆ หายไปไม่มีผู้สืบทอด (พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต, อ้างถึงใน รุ่ง แก้วแดง (2540: 5); (จำเริญ เชื้อประดิษฐ์, 2551: 2) ดังนั้นการจักสานจึงเป็นองค์ความรู้สำคัญที่ต้องปลูกฝังให้กับเด็กและเยาวชนในชาติได้เรียนรู้ถึงความยิ่งใหญ่ และควรค่าแห่ง ความภูมิใจซึ่งจำเป็นต้องนำเข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อให้เกิดการฟื้นฟู สืบสานต่ออย่างยั่งยืนเป็นการเรียกสิ่งดีๆ ที่เกิดจาก

องค์ความรู้หรือมรดกแห่งภูมิปัญญาของบรรพบุรุษให้กลับมาสู่สังคมไทยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความผาสุกและมั่นคง ในสถานะสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของคนไทยในวันนี้และอนาคต

ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี พบว่าไม่มีหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ เมื่อสอบถามด้วยการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาหลักสูตรจากผู้บริหารและคณะครูทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่าสมควรให้มีการจัดทำ เป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการ จักสานไม้ไผ่ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (กนกศักดิ์ แสงสว่าง, 2558) จากวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเพื่อการเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการจักสานไม้ไผ่ประกอบ กับการสรุปข้อมูลสัมภาษณ์นั้น พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิจักขณ์ อธิคมกุลชัย (2554) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง โครงการวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้มีการพัฒนา หลักสูตรเพิ่มเติม เรื่อง โครงการวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากร ท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการจักสานไม้ ไผ่ในรูปแบบการจักสานอย่างง่ายเพื่อให้นักเรียนรู้ประโยชน์จากวัสดุธรรมชาติ รู้จักคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการวัดผลประเมินผลจากสภาพจริง ซึ่งจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรที่สร้างขึ้น ดังนี้
 - 2.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนโดยใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม
 - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม
 - 2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่

ขอบเขตการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 คน

2. ด้านตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ทักษะการปฏิบัติงาน

2.2.3 ความพึงพอใจต่อการเรียน

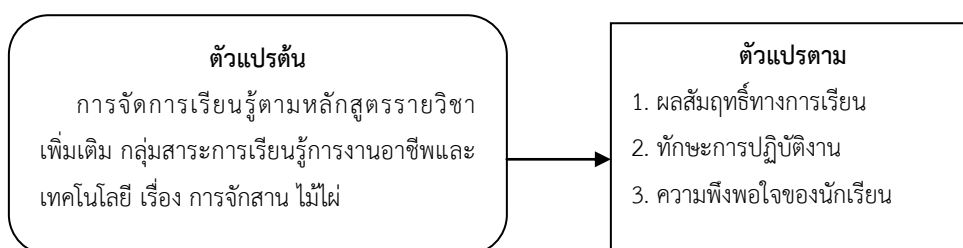
3. ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นการจักสานไม้ไผ่

4. ด้านเวลาในการวิจัย

ใช้เวลาทั้งสิ้นรวม 20 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร ตอนที่ 2 ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม 2) คู่มือการใช้หลักสูตร และ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบไปด้วย 1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ

ตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร

1.1 การสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดตานครราษฎร์อุทิศ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ศึกษาความต้องการ และ ศึกษาข้อมูลการจักสานไม้ไผ่จากปราชญ์ชาวบ้าน

2) ยกร่างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรเพื่อจัดเตรียมวางแผนการจัดทำหลักสูตร และกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กำหนดส่วนประกอบของคู่มือการใช้หลักสูตรและสร้าง คู่มือการใช้หลักสูตรเพื่อให้ผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้เกิดความเข้าใจและสามารถนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น กำหนดองค์ประกอบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 20 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง แล้วจึงนำร่างหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและ แก้ไขปรับปรุง จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ

1.2 การหาคุณภาพของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

ผู้วิจัยนำร่างหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรตรวจสอบคุณภาพ หลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการ เรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับ ปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยที่สุด ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบจากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะมา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตอนที่ 2 ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและตรวจสอบคุณภาพ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี การประเมินความรู้ความเข้าใจของ นักเรียนเพื่อการออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหา ทั้งด้านความจำ (Remembering) ความเข้าใจ (Understanding) การประยุกต์ใช้ (Applying) การวิเคราะห์ (Analysing) การประเมินค่า (Evaluating) และ ความคิดสร้างสรรค์ (Creating) ที่ถือว่าสิ่งใดก็ตามที่มีปริมาณอยู่จริง สิ่งนั้นสามารถวัดได้และได้วิเคราะห์ จุดประสงค์การเรียนรู้และพฤติกรรมที่ต้องการวัด จากนั้นดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา (content validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนี้ได้ข้อสรุปผลการประเมินเครื่องมือการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญว่าสามารถนำไปใช้ได้ โดยผู้วิจัยนำแบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนี้ไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 คน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วทุกหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีจำนวน 40 ข้อ คะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 34.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.67 และเมื่อเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

2.2 การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงาน

การสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานและตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนโดยวิเคราะห์จุดประสงค์ของการวัดทักษะการปฏิบัติงานและพฤติกรรมที่ต้องการวัด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดจุดประสงค์ของการวัดทักษะการปฏิบัติงานออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการการปฏิบัติงานและด้านคุณภาพผลงาน วัดโดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเมื่อผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และส่งผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานนี้ได้ข้อสรุปผลการประเมินเครื่องมือการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญว่าสามารถนำไปใช้ได้ โดยผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 คน แบบวัดทักษะการปฏิบัติงาน มีจำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบ วัดทักษะการปฏิบัติงานนี้มาสรุปผลการประเมินหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วทุกหน่วยการเรียนรู้ ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งจากการเก็บข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะ การปฏิบัติงานเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม พบว่า ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 24.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 และเมื่อเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม พบว่า ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75

2.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (content validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนโดยวิเคราะห์ข้อคำถามแบบสอบถามความพึงพอใจกับจุดประสงค์ของความรู้สึกรักเรียนที่ต้องการวัด ซึ่งผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามของแบบสอบถามความพึงพอใจ ออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับ แบบสอบถามประกอบไปด้วย 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นการให้คะแนนระดับความรู้สึกของนักเรียน มี 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะของนักเรียน เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และส่งผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติเพื่อตรวจสอบ

คุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับแบบสอบถามนี้ได้ข้อสรุปผลการประเมินเครื่องมือการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญว่าสามารถนำไปใช้ได้ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 12 คน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วทุกหน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมแบบสอบถามความพึงพอใจมีจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.80$)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตร

1.1 ผลการสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

ทำให้ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ ซึ่งหลักสูตร มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) แนวคิดและหลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) แบบวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา 4) คำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ 5) โครงสร้างรายวิชาเพิ่มเติม 6) รายละเอียดเนื้อหา 7) เวลาเรียน 8) แนวทางการจัดการเรียนรู้ 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 10) การวัดผลและประเมินผล 11) อัตราส่วนการวัดผลและประเมินผล

ทำให้ได้คู่มือการใช้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบ ดังนี้ ตอนที่ 1 สภาพปัญหาและความจำเป็น ประกอบด้วย 1) แนวคิดและหลักการของหลักสูตร 2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 3) สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตอนที่ 2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย 1) สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ 3) ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม ตอนที่ 3 สาระการเรียนรู้ ตอนที่ 4 ประสพการณ์การเรียนรู้ ตอนที่ 5 สื่อและแหล่งเรียนรู้ ตอนที่ 6 การวัดผลและประเมินผล แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ การดำเนินกิจกรรมการสอน การจัดห้องเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ ประโยชน์ของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม

ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มี จำนวน 20 แผน ใช้เวลา 20 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบดังนี้ 1) หัวข้อเรื่อง 2) มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด 3) ผลการเรียนรู้ 4) จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สาระสำคัญ 6) สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 7) ชิ้นงาน/ภาระงาน 8) กิจกรรมการเรียนรู้ 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 10) การวัดผล/ประเมินผล 11) บันทึกผลหลังการสอน 12) ข้อคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ผลการหาคุณภาพของหลักสูตรจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

ผลการหาคุณภาพของคู่มือการใช้หลักสูตรจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าคู่มือการใช้หลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.43

ผลการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.43

ตอนที่ 2 ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร

2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 34.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.67 และเมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

2.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงาน

ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 24.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 และเมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม พบว่าทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

นักเรียนที่เรียนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80

สรุปและอภิปรายผล

1. การสร้างหลักสูตรและหาคุณภาพหลักสูตร

การสร้างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดदानุราษฎร์อุทิศ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 เอกสารประกอบหลักสูตร (คู่มือการใช้หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้) มีคุณภาพอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 ซึ่งอาจเป็นผลมาจากที่ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนได้เรียนรู้จากการชมวิดีโอ เรียนรู้จากการสาธิตของวิทยากรและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างและหาคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนำไปทดลองใช้โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดदानุราษฎร์อุทิศ การศึกษาสภาพปัจจุบัน การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ของนักเรียน ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ ของ

ผู้บริหารโรงเรียนวัดदानครุราษฎร์อุทิศ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีและผู้ปกครอง การออกพื้นที่เพื่อศึกษาข้อมูลการจักสานไม้ไผ่จากปราชญ์ชาวบ้าน เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมสำเร็จแล้วผู้วิจัยนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านภาษา ความเหมาะสมในแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรแล้วจึงนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะอีกครั้ง จึงเป็นผลให้หลักสูตร มีคุณภาพในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิจักขณ์ อธิคมกุลชัย (2554) ได้ทำการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง โครงงานวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้มี การพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม เรื่อง โครงงานวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรท้องถิ่น 2) หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมมีความเหมาะสมและสอดคล้องโดยมีค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และผลการวิจัยของ จำเริญ เชื้อประดิษฐ์ (2551) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านทุ่งหลวง อำเภอศรีมหาสาร จังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าชุมชนมีความต้องการให้เยาวชนมีความรู้ความสามารถ ในการทำเครื่องปั้นดินเผาและต้องการให้อนุรักษ์งานเครื่องปั้นดินเผาให้คงอยู่สืบไป และได้หลักสูตรที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี

2. การศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 34.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่กำหนดไว้เพราะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างละเอียด กำหนดวิธีสอนอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงใช้สื่อของจริง จึงทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการจักสานไม้ไผ่ได้เป็นอย่างดีและเป็นผลทำให้นักเรียนรู้สึกพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิจักขณ์ อธิคมกุลชัย (2554) ดวงกมล มหาโยธี (2553) และจำเริญ เชื้อประดิษฐ์ (2551) ซึ่งได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรแล้วพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.2 การเปรียบเทียบทักษะการปฏิบัติงาน

นักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงาน เฉลี่ยเท่ากับ 24.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ที่กำหนดไว้เพราะผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับระดับชั้นวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงใช้สื่อของจริง นักเรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่นเรียนรู้ด้วยการดูการสาธิตอย่างละเอียดในทุกขั้นตอนและนักเรียน ได้ฝึกทดลองทำด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนจะได้รับประสบการณ์ด้วยการลองผิดลองถูกและหากนักเรียน ไม่เข้าใจหรือดู การสาธิตไม่ทันนักเรียนก็สามารถศึกษาจากใบงานในแต่ละกิจกรรมได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ครูผู้สอนจะคอยดูแลให้ แนะนำอย่างใกล้ชิด และที่สำคัญยิ่งครูผู้สอนควรต้องมีความรู้และสามารถลงมือปฏิบัติได้จริงก่อนเพื่อเป็นแนวทางในการนำมาแนะนำการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงเรียนได้จริงด้วยประการดังกล่าวนี้เป็นผลให้งานวิจัย เกิดความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทุกข้อมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง นักเรียนจึงเกิด

ทักษะการปฏิบัติงานจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิจักขณ์ อธิคมกุลชัย (2554); ดวงมล มหาโยธี (2553) และจำเริญ เชื้อประดิษฐ์ (2551) ที่ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรแล้ว พบว่านักเรียนมีคะแนนด้านทักษะการปฏิบัติงานได้ดีและ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

นักเรียนที่เรียนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ จำนวน 12 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจเท่ากับ 2.80 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 เพราะผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างละเอียด กำหนดวิธีสอนอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ใช้สื่อของจริง จึงทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการจักสานไม้ไผ่ได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้เรียนรู้จากวิทยากรท้องถิ่นเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานกับความแปลกใหม่ที่มากกว่า การนั่งเรียนในชั้นเรียนเป็นผลทำให้นักเรียนรู้สึกพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นาวา ศรีชนะเนตร (2553); จำเริญ เชื้อประดิษฐ์ (2551) และรัตนพร ลินด์ (2549) ที่ได้ทำการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรแล้วพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมนี้มีองค์ประกอบครบถ้วนมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จึงเป็นผลให้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ประกอบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนได้เรียนรู้จากการชมวิดิทัศน์ เรียนรู้จากการสาธิตของวิทยากรและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม มีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ครูผู้สอนควรเรียนรู้และทดลองลงมือปฏิบัติด้วยตนเองให้เข้าใจจริงกับการจักสานไม้ไผ่ก่อน เพื่อให้ทราบรายละเอียดข้อเท็จจริงของการจักสานไม้ไผ่ ความเหมาะสมกับช่วงชั้นของนักเรียน ความยากง่ายในแต่ละขั้นผลิตภัณท์ที่จะเลือกนำไปสอนกับนักเรียน

3. ควรเพิ่มเติมเวลาเรียนนอกเวลาให้โอกาสนักเรียนได้ไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ ในท้องถิ่น อย่างใกล้ชิด เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกดีและซึมซับคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง การจักสานไม้ไผ่ สามารถเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจจะนำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยเกี่ยวกับการจักสานได้ตามความเหมาะสม เช่น การจักสานด้วยก้านมะพร้าว การจักสานด้วยเส้นพลาสติก เพื่อให้เกิดความรู้ที่หลากหลายต่อผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชน เช่น ด้านวัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ใกล้ตัวในชุมชนตนเอง เป็นการปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน รู้จักคุณค่า รักและหวงแหน ช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นสืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- นกกศักดิ์ แสงสว่าง. (2558, 12 มกราคม). ผู้อำนวยการโรงเรียน [สัมภาษณ์].
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จำเริญ เชื้อประดิษฐ์. (2551). *การพัฒนาหลักสูตรการทำเครื่องปั้นดินเผาพื้นบ้านทุ่งหลวง อำเภอศรีมาตจังหวัดสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ดวงกมล มหาโยธี. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเปือยหาดตะวันตกพิทยาสรรพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- จรัส บัวศรี. (2543). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนวิภาพิมพ์.
- นาวา ศรีชนะนตร. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง การทำน้ำปลาจากปลาข้าวชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวัด “คุรุราษฎร์บำรุงวิทย” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- รัตนพร ลินด์. (2549). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี แผนงานประดิษฐ์ เรื่อง การสานด้วยไม้ไผ่ ในระดับช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านดงอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). *ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- สุวิจักขณ์ อธิคมกุลชัย. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม เรื่อง โครงงานวิทยาศาสตร์ผลิตภัณฑ์จากท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.